

Poštini Glasnik

Glasilo Udruženja p. t. t. uslužbencev kraljevine Jugoslavije, Dravske sekcije v Ljubljani.

Letnik XII.

V Ljubljani, dne 15. avgusta 1932.

16. šte.

Situacijsko poročilo

Čujemo, da prihajajo iz Beograda razni dopisi od dveh strani, oboji s štampiljko »Udruženje poštansko - telegrafsko - telefonskih službenika kraljevine Jugoslavije u Beogradu.« in podpisom »Predsednik:«, toda zanimivo je to, da so štampiljke različne in da je na enih dopisih podpisan kot predsednik g. T. Motije Jovanović, a na drugih g. Milutin Ilić. Iz tega bi se dalo sklepati, da ste trenutno v Beogradu dve glavni upravi poštarkega udruženja in dva predsednika.

Vzrok je v znanem sporu med staro in novo upravo Udruženja, kar smo omenili že v zadnjem P. gl. Stara uprava ne priznava veljavnosti drugega kongresa in se brani izročiti posle in imovino novi upravi, ki jo je izvolil oni drugi kongres. Nova uprava je izročila svoja pravila v odobritvi g. prometnemu ministru in ta jih je dne 29. julija t. l. odobril. Nova pravila so prav ista kakor stara z edino izjemo zadnjega člena, v katerem razveljavljajo odredbe starih pravil glede legata (zadružbine) bivšega Saveza p. t. t. uslužbencev. Po novih pravilih bi torej ne šla »zadružbina« imovina bivšega Saveza v upravljanje Beograjski sekciji Udruženja, ampak centralni blagajni Udruženja.

S tem, da je g. prometni minister potrdil pravila nove uprave, je — po našem mnenju — avtomatično potrdil tudi upravo kot taklo. Ker pa mora po novem društvenem zakonu oboje potrditi še politična uprava, je potrebna sedaj še odobritev notranjega ministra. Policijska uprava v Beogradu je dala glede zakonitosti drugega kongresa pozitivno poročilo, stara uprava Udruženja pa je vložila na pristojno mesto obsežno pritožbo in dokumente proti veljavnosti drugega kongresa ter zahteva, da naj bi se sklical v mesecu ok-

tobru t. l. novi kongres, ki bi bil nadaljevanje dne 12. julija t. l. začete kongresa.

Pripominjamo, da ni prejel začasni upravitelj Dravske sekcije UPU od nove uprave Udruženja nikakega obvestila, da je ona prevzela vodstvo in posle Udruženja, pač pa je vložila na pristojno oblast priziv proti odreditvi začasne uprave v DS in zahtovo, da se takoj prekliche komisariat ter da se izroče posli stari upravi z g. Rabičem kot predsednikom. Tudi se osporava delokrog začasnega upravitelja, češ da je delovanje Dravske sekcije ustavljeno in da je postavljen g. Jakše samo za čuvanja in začasnega upravitelja imovine, pa da bi zato ne smel delovati ne tako ne tako.

Začasni upravitelj smatra za potrebno, da registrira vse te vesti točno in odkrito v glasilu, da izve zanje vse članstvo. Kar se tiče njegove osebe, bo vesel, če bo razrešen te nehalne naloge prej, preden bodo natisnjene te vrstice. Da skrči dneve svojega začasnega upravljanja, je hotel sklicati za 4. september t. l. redno letno glavno skupščino, a so se pojavile težkoče od strani oblasti. Zato je prepustil to stvar oblasti, obenem pa jo zaprosil, da ga razreši funkcije začasnega upravitelja, če je treba oblastveni dekret res tako razumeti, da je vsako delovanje ustavljeno in da je njegova dolžnost samo v tem, da straži blagajno.

Začasni upravitelj stoji namreč na stališču, da za samo čuvanje blagajne ni baš on potreben, po drugi strani je pa tudi že dovršil svojo nalogo: prihranil je težke tisočake društveni blagajni, t. j. članstvu, in mu po kazal pravo stanje v naši organizaciji, tako da se članstvu ne bo težko odločiti, kadar pride čas za to.

Prevedba v pripadajoče čine

Začasni upravitelj Dravske sekcije je vzlic temu, da je njegova funkcija samo začasna in v prvi vrsti namenjena očuvanju društvene imovine, vendar poizkusil, ali bi se ne dala izvesti prevedba njih p. t. t. uslužbencev, ki imajo pogoje za višji čin, v dotično zvanje. To je najbolj bolna točka, ki je že več let na dnevnom redu naše organizacije.

V področju naše direkcije je namreč mnogo služiteljev, ki so si pridobili za zvanjnika ali uradnika predpisano šolsko izobrazbo, dalje mnogo zvanjčnikov, ki imajo bodisi glede na šolsko izobrazbo ali glede na ugodnosti § 8. u. z. pravico do uradniškega čina, a vsi ti so že po več let v nižjem činu služitelja ali zvanjčnika, čeprav opravljajo uradniške posle. To je na škodo njim in na škodo pravim služiteljem in zvanjčnikom, ker jim oni pomnožujejo stalež, dasi ne spadajo mednje.

Začasna uprava dravske sekcije je vložila v tej zadevi na pristojno mesto obširno spomnilo, katero objavimo v prihodnji številki.

Naj nam bo dovoljeno, da se na tem mestu v imenu prizadetega osebja zahvalimo direkciji in imenoma njenemu personalnemu šefu g. dr. Tavzesu, ki se je z vso silo zavzel za rešitev tega vprašanja in v lastnem

delokrogu storil prvi korak že s tem, da je 12 služiteljev prevedel za enkrat vsaj za zvanjčnike (imena glej med današnjimi »Osebnimi vestimi«). To je bila posebno skleča rana. Precej tovarišic, ki imajo kvalifikacijo za uradnice odnosno uradniške pripravnike in ki že skozi več let opravljajo izključno uradniško službo, niso mogle doseči niti zvanjškega čina, da bi bile tako vsaj izravnane z ostalimi sotrpinikami-uradniškimi zvanjčnicami, nego so ostale med služitelji ter utrpel tako poleg ponižanja še več ko sto dinarjev vsak mesec na razliki med služiteljsko in zvanjčniško plačo. Sedaj se je vsaj dvanajstim tovarišicam to popravilo. Več za enkrat ni bilo mogoče storiti, ker ni bilo več praznih mest in ker je smela direkcija upoštevati samo odlično kvalificirane. Glavno je, da se je premaknilo z mrtve točke. Upajmo, da pojdetudi dalje po sreči, za kar se priporočamo vsem odločujočim faktorjem.

**Kupujte pri tvrdkah,
ki inserirajo v
našem glasilu!**

Satô:

Pot naprej!

Opisujoč povratek vojakov iz vojne, v redno, normalno življenje, ki jim je postalo že skoro docela tuje, je nazval znani pisatelj to pot, oziroma knjigo »Pot nazaj«. Tudi naša organizacija se mi zdi taka iz boja vračajoča se armada, utrujena in izčrpana, brez prave orientacije in smotra. — Sedaj, ko se vrača počasi iz boja, je potrebno pred vsem, da se duhovi pomire in usmerijo k novemu, koristnemu, konstruktivnemu delu. —

Pot organizacije sem gledal in gledam samo kot član organizacije, zato ne morem staviti na tehniko vseh vzrokov in dejstev, ki so privedli do sedanjega stanja, a če jo šodim po končnem uspehu, moram reči: zgrešena je bila in škodljiva! Armada, ki bilje boj sama s seboj, boj brezobziren, brez konca, mora brezpogojno propasti prej ali slej! To je samo v korist nasprotnika, ki ima s tako armado zelo lahko delo.

In sedaj? Kaj sedaj? Jasno je samo eno: to pot ko doslej organizacija ne more in ne sme iti, sicer si sama izkoplje grob in vse dosedanje delo in žrtve bodo zaman. Ali naj bodo dragocene pridobitve, sad neumornega dela dolgih let, za nas izgubljene za vedno? Ne, ne smejo biti! Zato na pot nazaj vse do tam, dokler je bila organizacija na pravi poti. In nikdar več naj je korak ne vodi na stransko pot sovraštva, škodljivih borb in osebnosti. Na tak način je vsak uspeh nemogoč.

In potem: pot naprej! Preko vseh ovir, preko neznatnih malenkosti, preko osebnosti, preko trenutnih interesov in koristi. V znamenju strpnosti, sloge in požrtvovalnosti in s pomočjo duha ljubezni, pravice in resnice — dosežemo vse!

Sosvet.

Uprava policije v Ljubljani je izdala z odl. II. Pov. No. 22/317/12 od 9. VIII. 1932 naslednje obvestilo:

Po nalogu Kraljevske banske uprave dravske banovine v Ljubljani II. Pov. No. 17.739/6 z dne 4. 8. t. l. in v vezi s tuuradno odločbo II. Pov. No. 22/317/7 z dne 7. 7. t. l. razrešim začasno ves stari odbor zgoraj navedenega društva ter imenujem sedanjemu društvenemu upravitelju Jakše Josipu začasni sosvet 3 članov:

1. Božič Alojzija, pošt. urad. VII. skup. pri pošti Ljubljana 2.

2. Urbančič Karla, administrativnega uradnika VI. skup. drav. direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani.

3. Žnidaršič Franja, poštnege uradnika VII. skupine pri pošti Ljubljana 1.

Upravnik policije:
Keršovan s r.

Vse vedeti se pravi vse razumeti!

Na članskih sestankih, ki jih je imel začasni upravitelj Dravske sekcije UPU v Ljubljani, Mariboru in Celju, so nekateri navajali razne trditve in vprašanja na sklicatelja. Na vse je dal začasni upravitelj potrebne odgovore in pojasnila, vendar se vzhic temu še dalje raznašajo take trditve v zasebnih razgovorih in anonimnih okrožnicah. Zato smatramo, da utegnejo služiti v splošno razčiščenje naših razpravljanj razmer, če se na tem mestu ponovimo vsaj najvažnejše trditve ter jih skušamo pojasniti.

Predvsem očitajo, da je bila

zahteva po komisariatu sramotna.

Centralna uprava Udruženja je še začetkom meseca junija t. l. javila ministrstvu prometa, notranjemu ministrstvu, kr. banški upravi v Ljubljani in dravski p. t. direkciji, da je izključila svojo dravsko sekcijo ter je pod sedanjjo upravo ne pripoznava. Ali in koliko je to obvestilo vplivalo na oblast, ki je odredila začasno upravo Dravske sekcije, ne vemo, pa se tudi ne moremo vmešavati v to, prav tako ne, kakor ne v kritiziranje same odredbe državne oblasti. Tudi se nečemo spuščati v oceno, ali je taka zahteva sramotna ali upravičena, temveč hočemo le poklicati v spomin, da so se dne 10. novembra 1931 obrnili vsi takratni predsedniki banovinskih sekcij UPU na gg. prometnega ministra in njegovega pomočnika ter na g. notranjega ministra s pismeno vlogo, v kateri pravijo med drugim: »Molimo gospodina Ministra da na temelju ovlaščenja § 76. Zakona o činovnicima zašiti pravilno funkcioniranje udruženja time, da izvoli odrediti za udruženje komesara, koji bi... itd. (Glej »Poštni glasnik« št. 2. od 15. I. 1932, stran 7). Mar naj velja tukaj stari latinski rek: quod licet Jovi, non licet bovi?

Absurdno je tudi govorjenje, da

noben poštar ne bi smel sprejeti komisariata

Mnenja in okusi so seveda različni, zato vprašamo: **zakaj pa ne?** Da je prišlo do začasne uprave, je odredila oblast, pa zato ne moremo domnevati, da ni imela povoda za to. Če pa je že prišlo do komisariata v poštarski organizaciji, kdo naj bo upravitelj, če ne poštar, če ne kak član dotične organizacije? Mar bi bilo bolje, da je prevzel začasno upravo Dravske sekcije UPU kak nečlan ali celo nepoštar? Sedanjega začasnega upravitelja ni nihče vprašal, ali bi prevzel začasno upravo organizacije, marveč je kar dekret dobil in se ukrepu oblasti pokoril. Sicer pa vztrajamo slej ko prej na stališču, da je bil tak zasilni ukrep za organizacijo in našo skupno imovino potreben, ne glede na to, da bi bil kdo drugi morda še težje prebrodil to prehodno dobo.

Začasni upravitelj ni rešil ne denarja ne spora!

Tudi to trdijo. Vendar dokazuje to edino, — če izvajamo namerno neresnico, da dotični ne poznajo stvari, ali pa da se jim v računstvu ustavi že pri odštevanju. Zakaj dokazano je, da je bilo ob uri, ko je začasni upravitelj prevzel imovino organizacije od prejšnje uprave, naloženega v hranilni knjižici samo še nekaj čez 3000 Din, dve uri kasneje pa že 30.000 Din. Po ugotovitvi tega dejstva je vsaka nadaljnja beseda odveč.

Kar se tiče spora s centralo, je pa stvar taka: Če se misli s tem splošno pomirjenje, da bi bil v našem taboru en hlev in en pastir, potem seveda zač. upravitelj spora ni rešil in ga tudi kdo drugi ne bi. Šlo pa je za likvidacijo spora med Dravsko sekcijo in centralo (nota bene: s centralo, kar ni istovetno s staro upravo Udruženja), da se pride enkrat na čisto, ali imamo vednar še organizacijo ali ne, ter da se spravi z dnevnega reda

vsaletna borba z Beogradom. Kolikor je bilo v danih razmerah mogoče storiti, je zač. upravitelj storil. Prvo uro po prevzemu poslov je brzojavno sporočil centrali (seveda stari upravi, saj druge takrat ni bilo), kaj se je zgodilo, ter zaprosil za ponovni sprejem DS v Udruženje. Centrala je z obratno brzojavko naznanila, da je stvar likvidirana in DS zopet sprejeta v sestav Udruženja. To je torej rešil, spor sam pa s tem, da ni več nikake borbe s centralo, ne s staro ne z novo upravo, vsaj ne kolikor se tiče sedanje začasne uprave; če pa jo vodi sedaj nova uprava proti začasnemu upravitelju, ni tega on kriv.

Vse banovinske sekcije so proti stari upravi!

Alko bi rekli: vsi predsedniki (morda tudi: vse uprave) banovinskih sekcij so proti stari upravi, bi držalo. Ne drži pa, da so bile istega mnenja vse sekcije kot take. Razpoloženje članstva DS v tem pogledu je znano (primerjaj P. gl. št. 11 od 1. junija 1932) Več ali manj podobno je bilo drugod. Iz Savske sekcije se je pojavila na kongresu posebna skupina s 521 pooblastili, ki je v opoziciji z oficielno upravo svoje sekcije. V Primorski sekciji se je ustanovila nekaj dni pred kongresom nova sekcija, ki je bila zastopana na kongresu s 63 glasovi. Tudi v Vardarski sekciji ste bili dve nedelji zapored dve glavni skupščini in je vsaka izvolila drugega predsednika. Stvar torej ni tako gladka in enodušna, kakor se hoče prikazati. In to niso kaki veteranjaki, temveč resni in razsodni ljudje. Sicer pa je zgrešeno govoriti o boju za staro upravo. Kakor ne pri nas, tako najbrže tudi pri imenovanih skupinah ni šlo za to, da se drži in podpira stara uprava, temveč je bil skoro gotovo vzrok isti ko pri nas, da se napravi konec brezplodnemu boju in negativnemu delu, ki je na škodo vsemu poštarskemu stanu.

Nova uprava Udruženja bo potrjena!

Naj bo! Oziroma saj je med tem časom menda že potrjena. Kaj pa je potem? Saj smo povedali že v zadnjem Poštnem glasniku (št. 14—15 od 23. julija 1932, stran 2 in 3), da banovinska sekcija pripoznava in mora pripoznati ono glavno upravo Udruženja, ki je bila pravilno izvoljena in katero pripozna pristojna oblast. V trenutku, ko tole pišemo, stvar sicer menda še ni definitivno rešena, pa jo zato prepustimo beograjskim tovarišem in poklicanim oblastvom. Naša naloga je, da skušamo ohraniti pred razsulom organizacijo v Dravski banovini ter da damo Dravski sekciji Udruženja tako redno upravo, ki bo jamčila za našo imovino in za bodoče mirno sodelovanje s svojo organizacijsko centralo, s službeno oblastjo in z vsemi. Zato je za Dravsko sekcijo precej postranskega pomena, kdo bo na čelu beograjskega udruženja.

Dalje očitajo začasnemu upravitelju, da

išče prijateljstva z maturanti.

Ne vemo sicer, kdaj in kje bi bil iskal očitane prijateljstva, vendar alko bi bilo tudi res, se mu tega ne bi bilo treba sramovati ali tajiti. Zakaj tudi v tem pogledu so njegovi nazorji mnogo bolj uravnovešeni in mirnejši, nego so bili v prejšnjih letih, ko je stal sredi boja, katerega se je članstvo prav tako naveličalo kakor brezplodne borbe za neka pravila, od katerih utegne imeti samo škodo. Ko stoji človek daleč od organizacijskega središča, šele uvidi, kako gredo poštarji sami čisto svoja pota s svojimi tovariši, pota spravljivosti in prijateljstva, pa se malo brigajo in jim ni nič pri srcu papirnata vojna, ki jo bijejo med seboj posamezni njihovi voditelji. Uverjeni smo, alko bi vodila bodoča redna uprava DS sedanjjo umirjeno in uvidevno politiko nasproti vsem in vsakomur, kakor jo poskuša

sedanja začasna uprava, da bi prišlo kmalu in brez vseh pretresljajev do sloge in mirnega sožitja. Nekdo je iznašal, da je sedanje zadržanje začasnega upravitelja v tem pogledu golo demagoštvo, toda, vprašamo: čemu naj bi mu služilo to demagoštvo? Mar naj mu pomagajo tovariši maturantje do »zmage«, alko bi vobče šlo za to? Kako, saj niso člani, niti jih začasna uprava ne sme sprejeti za člane, tudi ko bi se prijavili. Zato bi ošitek demagoštva bolj pritikal tje, odkoder je prišel.

Vsa ta defstava pa ne motijo čestitih nasprotnikov, da ne bi prav tako neutemeljeno natolcevali, češ da je začasni upravitelj

za samostojnost društva nižjih uslužbencev.

To je vprašanje, katerega bi bilo vredno enkrat temeljito obdelati. V tem članku ni prostora za to, pa hočemo zato na kratko povedati svoje stališče. Smo za čim širšo samoodločbo in svobodo, zakaj prisiljena stvar ni dobra. V načelu smo slej ko prej za edinstveno organizacijo, toda društvo nižjih uslužbencev je v zadnjem letu svojega neprestanega prizadevanja, da si ohrani svojo samostojnost in imovino, pokazalo toliko sile, neustrašenosti in delavnosti, da resnično imponira. Povrh pa je še vsa stvar pred najvišjim državnim sodiščem, katero edino bo razsodilo, ali so po zakonu upravičeni, da obdrže svojo samostojnost, ali ne. Vsako naše razmišljanje ali prizadevanje za ali proti, je torej docela odveč. Če drž. svet ugodi njihovim prošnji, bomo morali — radi ali neradi — ne samo pripoznati njihovo društvo, temveč tudi izločiti vse zvaničnike in služitelje, kateri so člani DS, iz naše organizacije. Če pa drž. svet odkloni njihovo pritožbo, potem je resnica taka, da bi bila pod starimi razmerami v DS ostala večina nižjih uslužbencev raje neorganizirana, kakor da bi vstopila v DS, medtem ko pozitivno vemo, da je razpoloženje nižjih uslužbencev vzpričo sedanje neodbilajoče politike začasne uprave DS ugodno.

Glavno orožje, s katerim branimo svoje stališče, je baš popustljivost, spravljivost, sloga, bratstvo, ljubezen. Hočemo iztrebiti in zbrisati madež, ki lepi na prejšnjem ogabnem geslu:

kdor ni z nami, je proti nam!

Ni res! Smo proti takemu krivemu evangeliju še zlasti zato, ker je tako geslo v resnici mišljeno: kdor ni z nami, smo mi proti njemu! Želja začasnega upravitelja pa je ravno, da iztrebi peklensko delo vcepljanja sovraštva, in iz te vloge ne bo izpadel, če prav stavijo nekateri velike zahteve na njegovo potrpežljivost. Saj trdijo, da

gre samo za osebni boj,

čeprav ne moremo doumeti, katere osebe bi to bile in čeprav zač. upravitelj ob vsaki priliki poudarja, da je njegova funkcija samo začasna ter da je njegov smoter rešiti organizacijo in njen denar. Vsak član bo imel priliko in pravico, da na rednem občnem zboru poveri upravo svoje organizacije ljudem, katerim zaupa. Pametni uvidevaljo, da bi bil najlepši in najuspešnejši izhod iz tega škodljivega cepljenja

pošten sporazum (kompromis).

Začasni upravitelj je z obema rokama za to, toda, žal, njegovi nasprotniki ga ne iščejo z nobeno gesto in besedo. Znamenje, da njih vodi jeza in nestrpnost, upravitelja pa ljubezen do stvari in volja do spravljivosti. Zato pač ne prestane drugega, kakor da prepustimo odločitev članstvu. Pred članstvo sedanjji upravitelj ne bo stopil ne kot sodnik ne kot obtoženec, zaveda pa se, da bo mirne vesti dal račun o svojem hiševanju.

Važna železničarska prireditve v Ljubljani

V dneh od 14. do 16. avgusta 1932 se bo vršil v Ljubljani IV. redni kongres Ujedinjenega saveza železničarjev Jugoslavije. Na ta kongres pošljejo svoje zastopnike podružnice navedenega saveza iz vse države, nadalje se bodo udeležili kongresa tudi zastopniki ostalih delavskih strokovnih organizacij in delavskih zbornic. Centralno tajništvo delavskih zbornic bo na kongresu zastopal centralni tajnik dr. Topalovič iz Beograda. Za kongres je veliko zanimanje tudi v inozemstvu ter pošljejo nanj svoje zastopnike železničarske organizacije iz Anglije, Francije, Švice, Nemčije, Češke, Belgije, Holandske, Avstrije, Bolgarije, Poljske in celo iz Japonske. Enako se udeleže kongresa predsednik in generalni

tajnik Internacionalne transportne federacije iz Amsterdamu.

Sprejem inozemskih delegatov bo dne 14. avgusta ob 17. uri na glavnem kolodvoru v Ljubljani; dne 15. avgusta ob pol 11. uri pa bo v veliki dvorani »Uniona« manifestacijski železničarski shod, na katerem bodo govorili najvplivnejši inozemski predstavniki ter dr. Topalovič, nakar bo podan izčrpen referat o položaju železničarjev v Jugoslaviji in o njihovih zahtevah.

Za tem se bo vršil v veliki dvorani Delavske zbornice redni kongres, ki se bo dva dni v glavnem bavil s strokovnimi vprašanji ter z reorganizacijo Saveza.

Žigon:

Slike s skupščine Saveza nabav. zadrug

Dne 29. maja 1932 je bila v Kragujevcu skupščina S. N. Z. Zbrali so se delegati iz raznih krajev države. Na skupščini je bilo izrečenih mnogo govorov o zadrugarstvu, organizaciji, o žalostnem položaju uradništva in o delovanju uprave Saveza. Zborovanje je vodil z izredno sposobnostjo in rutino naš rojak g. Miloš Štibler, fanatik zadružne ideje. Pozna dobro šibkosti in vrline ustanove, ki jo vodi. Njena preteklost ga vleče ob tla, a on gleda v bodočnost in išče z diplomatično spretnostjo, kako bi pokopal v pozabnost vse grehe svojih prednikov. Ko se pokaže sedanjost nezrela, da bi pravilno ocenila njegove ideje in jih uresničila v življenju, tedaj ga potolaži predlog delegata, naj Savez razdeli nagrade srednješolcem za najboljše naloge o zadrugarstvu. Razjasni se mu obraz in nehoče misli, da gleda v viziji novo civilizacijo, zgrajeno na pravi zadružni morali.

Zanimiva osebnost na skupščini je bil divizijski general g. Radovanovič Stepan. Mislil sem, da zastopa vojaško oblast. Toda ob predsednikovem pozdravu se izkaže, da gospod general ni prišel samo kot reprezentant vojaške oblasti, kot gost na skupščino, ampak tudi kot zastopnik nabavljalne zadruge v Štipu. Pri slavnostnem govoru je izrazil to-le misel: Po težkih borbah in z nepojmljivo velikimi žrtvami smo si priborili politično svobodo na lastni grudi. Toda to nas še daleč ne sme zadovoljiti. Poleg tega, da moramo pazno čuvati, da te pridobitve zopet ne zgubimo, moramo iti v borbo, da si priborimo ekonomsko svobodo. Smo

narod siromašen, odvisen od tujega kapitala. Toda ako zberemo vse svoje gospodarske sile v zadruge, nam je dana možnost, da se iztržemo iz krempljev tujca na gospodarskem polju. Vsi sloji, produktivni in konsumni, se gibljejo in zbirajo čete, kakor so jih zbirali naši predniki za borbe zoper tujca gospodarja naše zemlje in naše krvi. Ako so v začetku neuspehi, ne sme nihče obupati. Samo vztrajnemu in postritvovalnemu je obljubljena zmaga. Vsakdo izmed vas, ki ste prišli na ta kongres, naj postane propovednik zadružne ideje in ko se vrne na svoj dom, naj seje krog sebe vero v bodočnost zadrug, ki nam zamorejo dati res pravo svobodo v lastni državi in ki nam bodo prinesle novo moralo, novo vero in novo civilizacijo.

Ne bi pričakovali takih besed iz ust generala in ostal sem kar presenečen. Mogoče je pa to nova generacija, ki stopa pri nas na pozorišče. To so menda oni, ki so v bojih od 1912—1918 stali v rovu tesno ob človeku iz naroda in ga vodili naprej v svinčenem dežju in peklenskem gromu topov. Ta generacija gleda drugače na nadaljevanje borbe v mirnem času kot ona, ki je reševala probleme bitk ob zeleni mizi v ozadju. Naj bo pozdravljena in naj kaj kmalu pride na plan.

Končno moram omeniti še najmanjšo zadrugo državnih nameščencev, in sicer ono v Kastvu, tik na italijanski meji. Ta zadruga je tudi najvzornjši in razmeroma najbogatejši član Saveza nabavlj. zadrug drž. nameščencev. Njena aktiva so znašala na koncu lanskega leta 205.726 Din.

Kunst Vaclav:

Moji nasveti za službo na morzu.

(Nadaljevanje in konec)

Zemlja: Če je vod na zemlji, je struja neprimerno jačja kot normalno, in igla ti pokaže skrajno močan odklon. S fino postavljenim relejem ne boš mogel delati, zato ga postavi zelo nizko in privij spiralo.

Dotika: Dve možnosti: Če veš, s katerim vodom si v dotiki, si lahko, če drugače ne moreš delati, pomagaš tako, da tisti vod za časa dela kratkomalo izoliraš. Če pa ne veš, s katerim vodom imaš dotiko, je treba poskusiti primerno naravnati rele. Če dotika ni močna, boš delal lahko skoro normalno, če pa ima vod, s katerim si v dotiki, močne strujne difference, kot n. pr. Hughes, ter igla zelo niha, boš bolj težko prav postavil rele; pa tudi če se ti posreči, ne boš dobil svojih znakov, marveč samo tuje, kar za delo zadostuje.

Končno je še možnost, da imaš na vodu nestalen odvod, ki se vsak hip menjuje. Tu regulacija releja ne bo mnogo koristila, ker moraš računati vsak hip z drugo diferenco

struje. Pomagaj si na tak način, da postaviš rele prilično visoko in da reguliraš spiralo kratkomalo s prstom, ki ga opreš v njeno stojalo. Tako se tudi še da za silo delati.

Napake na vodu

Za odstranitev napake je navažneje, da ugotoviš mesto, kjer je napaka; če tega ne moreš natančno, vsaj doženi dve postaji, med katerima je napaka. Posluži se v tem slučaju vsake možne zveze.

Izolacija. Na miliamperemtru lahko približno ugotoviš, ali je izolacija blizu tebe, ali zelo daleč. Igla stoji mirno na ničli ter se niti malo ne zgane, tudi če pritisneš na dajalo in ga zopet izpustiš. Izolacija je v tem slučaju blizu tebe. Če pa se, ko dajalo pritisneš in zopet izpustiš, igla narahlo zamaja, je to znak, da imaš pred mestom prekinitve še precej kilometrov žice, v katere si tok spustil, kojega povratni sunek je iglo zanihal. Pokliči po vrsti postaje na telefon (ali če moreš na drugem vodu) ter zahtevaj, da se proti končni postaji zaključijo. Če vidiš njihovo zemljo (močan odklon), je vod do te postaje v redu, če pa ne vidiš zemlje, marveč še nadalje izolacijo, leži napaka pred postajo, s

Kdaj prestane državna služba?

Glede načina postopka s takimi državnimi uslužbenci, ki so radi boleznj odsotni dalj kot 12 mesecev iz urada, je vladala po različnih oblastvih različna praksa. Ponekod so take uslužbenke enostavno po 12 mesecih bolezenske odsotnosti izbrisali iz staleža, skladno z zakonom, ki določa kot povod za prenehanje službe več kot enoletno bolezensko odsotnost. Obvestilo o izbrisu iz staleža se je pa izdalo pogostoma mnogo kasneje, dočim se je v čas službovanja vštela samo službena doba do konca 12 mesečne bolezenske odsotnosti.

Zoper tako odločbo neke železniške direkcije je bila vložena tožba na državni svet, ki je razsodil pod št. 13.633-31 od 18. junija, da odločba ni utemeljena v zakonu iz naslednjih razlogov:

»Ministrova izjava v odgovoru na tožbo, da je uslužbencu prestala služba koncem avgusta 1930., ker mu je takrat iztekla 12 mesečna bolezenska odsotnost in da je bil tedaj tudi razrešen službe, se ne more upoštevati, ker uslužbencu služba ne preneha z dnem, ko so pogoji, za katere predvideva zakon za prenehanje službe, izpolnjeni, temveč šele z dnem, ko upravno oblastvo izda odločbo o prenehanju službe.

Zato bi moralo upravno oblastvo izdati odločbo o upokojitvi imenovanega uslužbenca tisti dan, ko so nastopili pogoji iz čl. 95. v zvezi z 2. točko čl. 18. zakona o prometnem osebju za prenehanje službe. Ker pa je upravno oblastvo to opustilo in je izdalo odločbo šele 23. oktobra 1930., bi mu moralo ob upokojitvi priznati za pokojnino ves čas do 23. oktobra 1930., ker mu je služba šele ta dan prestala.

Ker je isto vprašanje tudi v našem uradniškem zakonu rešeno, velja torej to pravno naziranje držav. sveta, kakor je vsebovano v navedeni njegovi razsodbi tudi za vse ostale civilne državne uslužbenke. To stališče je pa tudi velikega načelnega pomena zanje, ker so bili primeri, ko se je odločba o prenehanju službe zaradi več kot 12 mesečne odsotnosti zaradi bolezni izdala šele mnogo kasneje, po poteku tega 12 mesečnega roka.

»Naš glas«.

Razširjajte Poštni Glasnik!

katero si preizkušal. Vsaki postaji, do katere je vod dober, naroči, da preizkusi še preostali del proti končni postaji in da ti javi rezultat. Na ta način boš ugotovil dve postaji, med katerimi leži izolacija in tehnični organ bo napako kmalu popravil.

Odvod. Mesto odvoda je enostavneje pogoditi. Pokliči vsako postajo po redu ter zahtevaj minutno izolacijo. Dokler izolacijo vidiš (igla na ničli), je vod dober, čim pa opaziš, da ima igla kljub izolaciji odklon, je znak, da leži pogrška pred dotično postajo.

Dotika. Dotika se išče na obratni način kakor izolacija. Pokliči po vrsti vse postaje in zahtevaj izolacijo. Če jo vidiš (igla na ničli), je vod do te postaje dober, če vidiš dotiko (igla pri izolaciji niha), potem leži dotik pred dotično postajo.

Pri vseh preiskovanjih je glavno, da opazuješ miliamperemeter in da sistematično preiskuješ.

Če si pridobiš le malo prakse v preiskovanju in uravnavanju releja, ne boš prišel zlepa v zadrego ter si boš v vseh položajih lahko pomagal brez tuje pomoči.

Statistika

Znano je, da sloni vse življenje na statistiki. Toliko porabim — toliko je treba. Bilance, proračuni, vse to je matematična statistika, kjer je izkazano, kaj se je naredilo in koliko se je potrošilo. Zato je tudi v naši stroki statistika zelo važna. Pred vsem pri določanju pristojbin za posamezne pošiljke, za določanje izdatkov in za določanje števila osebja.

Ako statistika ni točno sestavljena, potem tudi ni mogoče pravilno odmerjati izdatkov in števila osebja, na drugi strani pa ne dobimo tistih dohodkov, ki smo jih pričakovali na podlagi statistike. Lahko je sestaviti točno statistiko pri vknjiženih pošiljkah. Tudi kontrola o pravilnosti je lahka. Težje pa je to pri navadnih pisemskih pošiljkah in pri tehtanju sklepov. Vendar kolike važnosti je ravno pri teh pošiljkah glede na množino, ki se odpravlja. Ako bi vsaka pošta za časa statistike izkazala povprečno samo deset pisem več kakor jih je bilo v resnici, znaša to pri 1400 poštah na leto milijone. Isto velja za sklepe: Ako izkaže vsaka pošta samo 1 kg več kakor v resnici, dobimo na leto tisoče kilogramov.

Kakor povsod, tako služi tudi pri nas statistika predvsem za določanje in ugotovitev dohodkov in izdatkov tekom leta in šele v drugi vrsti za določanje števila osebja. Zato je potrebno, da se vsi, ki sestavljajo statistiko, drže tudi tega vrstnega reda.

Inozemski vestnik.

Češkoslovaška. Pri deželni vladi v Pragi služi 63 visokih uradnikov s 35 do 46 službenimi leti. Če bi jih upokojili in postavili na njih mesto nove uradnike z enakimi plačami, bi država prihranila 391.300 Kč na izdatkih. Zato pa posli pri deželni vladi v Pragi nevarno zastajajo. — V državnih poslopih so bile najemnine zvišane za 5 do 20 odstotkov in pri večjih prejemkih nad 45.000 češkoslovaških kron za nadaljnjih 5 do 10 odstotkov. Povišanje najemnin je občutno zadelo mnogo državnih nameštencev. To je pač toliko kakor znižanje plač. — V stari Avstriji je bilo vseh sekojskih šefov 51, 116 ministrskih svetnikov in 121 sekojskih svetnikov. Češkoslovaška republika ima pa 89 sekojskih šefov, 318 ministrskih svetovalcev ter 424 višjih sekojskih svetovalcev. In vsi ti gospodje imajo velike plače.

Rusija. »Pravda«, uradno glasilo sovjetske vlade, piše o poslovanju na ruskih poštah: Zaklesneta dostava novin, pisem in brzojavk ne samo za

ure, ampak za cele dni, izguba pisemskih pošilk in časopisov, vseh teh nedostatkov poštnega uradovanja ni bilo mogoče odpraviti do današnjega dne. Težko je reči in težko ceniti, kako velika politična škoda je to.

Bolgarska. Zenska zveza na Bolgarskem je začela veliko akcijo za organiziranje žensk, ki so zaposlene v državnih, samoupravnih in občinskih uradih. Število žensk, ki so danes v javnih službah, je na Bolgarskem vsekako znatno, dasi Bolgarske niso bile do začetka tega stoletja enakopravne, kar se tiče izobrazbe in dela. L. 1900. je bilo v bolgarskih uradih približno 2.700 uradnic, l. 1905. že 3.100, l. 1910. je zrastle njih število na 5.100, po vojski se je to število še več ko podvojilo in danes je na Bolgarskem že 17.000 žensk, zaposlenih v javnih službah. Lahko rečemo, da je 25 odstotkov vseh uradniških mest v državni upravi v ženskih rokah. Še vse bolj kakor v javnih službah na Bolgarskem so se ženske uveljavile v učilnicah. L. 1900. je bilo 30 odstotkov učiteljic in 70 odstotkov učiteljev v narodnih in meščanskih šolah, danes pa je odstotek učiteljic večji kakor odstotek učiteljev, zakaj po zadnji statistiki poučuje danes v bolgarskih učilnicah 52 odstotkov učiteljic in samo 48 odstotkov učiteljev.

To in ono.

Sestanki. Kakor smo že zadnjič na kratko omenili, je imel začasni upravitelj Dravske sekcije UPU v drugi polovici julija informativne članske sestanke v Ljubljani, Mariboru in v Celju, a dne 7. avgusta t. l. v Ljutomeru. Udeležba je bila povsod dobra. Ker je začasni upravitelj objektivno podal sliko sedanjega položaja ter prosil one, ki se ne strinjajo s sedanjo začasno upravo, da naj odkrito povedo vse, kar se jim ne vidi prav, so sestanki mnogo pripomogli k splošnemu razčiščenju. Po zaključnih pojasnilih začasnega upravitelja je na vseh sestankih velika večina navzočih članov, a na ljutomerskem sestanku vsi, odobrila delovanje in iskreno prizadevanje začas. upravitelja na ozdravljenju razmer. Ker drugod ni bilo zahtev po sestankih, se zato v drugih krajih ne bodo vršili.

Delnice Priv. agrarne banke. V juliju 1929 je tudi mnogo poštne uslužbenecv podpisalo delnice za takrat ustanovljeno Privilegirano agrarno banko. Nominalne v vrednosti po 500 Din je večina plačala v 20 mesečnih obrokih po 25 Din, tako da so bile delnice v celoti vplačane že meseca aprila 1931. Vzlic temu pa podpisniki še niso prejeli teh delnic. Banka je objavila, da je še meseca decembra 1931 izročila delnice finančnemu

ministrstvu. To sicer že razpošilja delnice, vendar jih v področju Dravske direkcije p. in t. še ni nihče prejel. Pričakujemo, da se delnice prav kmalu izroče upravičencem, ker bi drugače lahko izgubili letno dividendo, ki znaša 30 Din.

Poštna odpravnica, ki se zaradi mladoletnosti še ne more potozati za samostojno pogodbeno pošto, želi mesto pomočnice ali začasne upraviteljice pri kaki pogodbeni pošti. Dobra moč. Cenj. ponudbe na uredništvo »Poštne glasnika«.

Zamena službenega mesta. Kateri služitelj iz Maribora bi hotel zamenjati svoje službeno mesto s služiteljem pošte Zagorje ob Savi, naj javi svoj naslov Dravski sekciji UPU v Ljubljani.

Osebnosti.

Postavljeni so: za dnevničarje Kokot Ivan v Rogaški Slatini in Doler Josip v Dobrni; za pogodbo. pošt. Ros Marica v Ivanjcih in Dogša Vladimir v Cirkovcih.

Napredovali so: za zvanjenike III. skupine služitelji: Bučar Ana in Toplihar Anton na direkciji, Tanko Anica v St. Vidu nad Ljubljano, Tekavec Janja v Ljutomeru, Jereb Josipina in Janovsky Marija na Mariboru 1, Povšič Roza in Čepuš Blaž v Celju, Španjol Vera, Jebračin Miroslava in Kokol Marija na Ljubljani 1 ter Drobnič Josipina v Laškem. — **Premeščeni so:** svetnik V. sk. Štukelj Josip z direkcije k vandarski direkciji v Skopje pt. ur. VII. sk. Čampa Josip z Ljubljane 1 v Novi Sad 1, Jurgele Alojzij iz Skopja k direkciji in Debeljak Marija iz Konjic v Celje; pt. ur. VIII. sk. Gostinčar Meta in Zor Marija z Ljubljane 1 v Rogaško Slatino; pt. manipulant IX. sk. Toplič Berta iz Mute v Slovenjgradec; pt. manip. X. sk. Jurač Brigita z Maribora 2 v Rajhenburg; zvan. III. sk. Tratnik Marija iz Starega trga pri Rakeku na Ljubljano 1 in Zupanc Franciška iz Murske Sobote v Kranj; služ. II. sk. Drobnič Josipina iz Celja v Lasko, Košir Silvester iz Pragerskega na Jesenice na Gor. in Mavrič Ivan z Jesenic na Gor. v Pragersko. — Služba je prestala: pt. ur. IX. sk. Vizjak Ani v Celju in Šajn Julijani, pogodbo. pošt. v St. Rupertu pri Mokronogu. — **Poročil se je služ.** II. sk. Janežič Alojzij v Grosupljem z Marijo Snoj. — **Upokojena je** p. t. ur. VII. sk. Štebe Marija iz Maribora 1.

I na selu, i u gradu,
ljudi dobro to več znadu,
pa im lozinka i glasi:
»Clio« samo žedju gasi!..

CLIO limunadne tablete

Cenjenim damam sporočam, da so dospeli vzorci angleškega in češkega sukna za kostume, plašče itd.

POSTREŽBA TOČNA! CENE SOLIDNE!

Priporoča se

L. KVEDER

krojačnica Gosp. zadruga pt. nameštencev
Grudnovo nabrežje 1

MERCINA IN DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO
LJUBLJANA

Kolodvorska ulica št. 8

Glavno zastopstvo in samoprodaja
za Slovenijo vseh izdelkov tovarne
za dokumentni in kartni papir

BRATJE PIATNIK, RADEČE

Fabiani & Jurjevec

Ljubljana, Stritarjeva ul. 15

Priporoča svojo veliko in krasno
zalogo angleškega in češkega
blaga za gospode in dame

Vedno zadnje novosti v zalogi

Državnim nameštencem
nudimo nakup na obroke

Največjo izbero vsakovrstnega
usnja in čevljarskih potrebščin

priporoča

Franc Erjavec

Ljubljana, Stari trg št. 11

**FOTO-
APARATE**

foto potrebščine, nudi po
zelo ugodnih pogojih, tudi
na obroke

Foto MEYER - Maribor

Gosposka ulica št. 37

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izberi v vseh vrstah, za
strojno pletenje in ročna dela po najnižjih
cenah pri trvdki

KARL PRELOG
LJUBLJANA

Židovska ulica

Stari trg